

LA DEVANtera

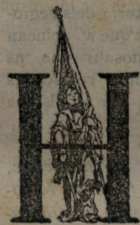
QUINZENARI CATALANISTA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: ASSOCIACIÓ POPULAR CATALANISTA; ESCUDILLERS BLANCHS, 8, 1er

LO QUE VOLEM

«Volem la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que á Catalunya desempenyin càrrechs públichs: volem Corts catalanas, no sols per estabuir nostre dret y lleys civils, sinó tot lo que 's refereixi a la organizació interior de nostra terra: volem que catalans sian los jutges y magistrats, y que dintre de Catalunya 's fallin en última instancia 'ls plets y causas: volem ser arbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions é impostos, y volem en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol, per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa, y establint que la reserva regional forsose presti servey tant sols dintre de Catalunya.» (Del manifest de la «Unió Catalanista» de 16 de Mars de 1897).

Després de la tempesta

Ha acabat per fi el sotraquejador periodo de la gran disbauxa electoral. Ja no llampeguejan als ulls del poble esma-perdut lo devassall de programas, manifestos, protestas, papeletas, cartells de colors llampanys y colossals caracters, banderas, urnas, garrots y altres eynas

d' aqueixa llyutta mortífera que enmatzina las conciençia y remou las passions adormidas; ja no l' aixordan els crits ronchs, ayguardentosos, ingrats com xiscles d' au de presa, innobles tots, lo mateix surtin de la gola d' un perdonada-vidas contractat que de la del elegant y perfumat vividor polítich; ja no enterboleixen son cervell l' allan de frases buydas, efectistas, las falsas promesas, los mes descarats sofismas, la munio butzinadora de paraulas sugestionadoras, patria, progrés, llibertat, religió, còmers, industria, etc., etc., barreja monstruosa dels mes oposats conceptes; ja no 's remou ab ma febroseña 'l llot pestilent de las mes baixas passions d' hont com fastigosos esquitxos ne surt lo tiroteix d' odís, amenassas, venjansas, afalachs depriments, calumnias; s' ha esmortuït la remor aixordadora dels aplausos, viscas y moris; la pensa desgraciadament massa feble d' aquet poble, pot referse y reflexionar ab calma.

Fixemnos en la naturalesa del moviment electoral, d' aquet moviment, que tant be serveix als fins de tota mena de polítichs, que 's nodreixen ab la sang del poble, d' aqueix moviment que provoca convulsions periódicas com atachs d' histerisme, que amaga en son si l' astucia de la guilla, la traydoria del tigre, s' arrossega com la serpent y que atreu ab son brill enlluernador de prostituta fins á molts d' aquells que mes se n' habian apartat, anatematisantlo á tot hora, considerantlo com el gorch xuclador de totes las honras, com l' abim hont s' hi estimban las ánimas mes serenas, com el cau hont hi rastrejan y que foragita las bandadas inacabables de sangoneras del pais.

No es l' escola d' educació del poble, no enforteix los enlayrats sentiments patriòtics que al fons del cor niuan, no es la pluja pausada y seguida que penetrant poch á poch en la assedegada terra dona vida y esplet á las plantas; es la tempesta esferehidora que en lloch de fecundar, desvasta, romp, aixaragalla, arranca 'ls arbres, descarna 'ls conreus y ab bramul ferestesch ompla de despullass una comarca avans florida y riallera. Els candidats derrotats mentres envían á sos electors manifestos en la apariencia de generós desprendiment ó de noble professió d' ideas, mes entre quinas ratllas s' hi endevina 'l despit y l' amarga reconvençió, covan en el fons de son pensament, allisonats per la experiència, la manera de sortir triomfants en altra llegislatura, torsant mes la màquina de las malas artes.

Els victoriosos ab l' acta á la butxaca, deguda, no á la voluntat conscient y lliure dels electors, sino á la protecció oficial ó la coacció mes desvergonyida ó al drinch de la plata ó á las maniobras d' un pinxo ó á la borratxera produhida per l' embrutiment de las masses, amasada en sang, vi, techs, interessats discursos y tota mena d' exitants del cervell, se 'n van cap á Madrid, cap á las Corts, ahont han de fermentarhi agomboladas totes las miserias, tot l' enviliment, tota la mala lleuor que com vent funest hi llessan els districtes.

Y d' aquells sistemes que tant mal parlat se 'n habia, d' aquells formas de govern que tant s' habia combatut, d' aquella política tan bescantada, de tantas promesas, de tanta regeneració, de tants propòsits no 'n quedarà mes que 'l rum rum etern y marejador escampat arreu per el centre á quina mamella inestroncable s' hi arrapán fort, adictes y adversaris, xuclant tots ab fruició en amigable contuberni, deixant el murgló uns moments pera gitar per sa fètida boca paraulades de bordell mentres ab sas mans sembla intentan esgarrapar el mateix pit que 'ls nodeix.

Aprén, poble, d' aqueixa indigna comedia que á tas espantilas se representa y reb sempre als que 't vinguin á pidolar el vot per enfangarse en aquell pudrimer que 's diu parlament, ab el despreci mes fondo. No es de ponent, no es de las terras ermas, no es del criadé de tants cuchs verinosos d' hont t' ha de venir la salvació. D' allí t' anirán infeccionant ab son contacte, ab son alé, devorante la carn sana que 't resti; el remey veritable està aquí, á casa nostra, dintre 'l fons de la nostra ánima catalana.

FINALITAT DE NOSTRE PROGRAMA

UNA es la finalitat del moviment catalanista? ¿S' ha de concretar solsament á la implantació del Programa que rebé sa sanció á Manresa l'any 1892, atenent á son esperit y á sa lletra, ó be aquet

Programa es susceptible de reforma, atenent als progressos constants y cada dia mes creixents de la ciencia política moderna?

Aqueixa pregunta que potser semblará quelcom ignocenta, sabent lo que representa y á que aspira lo Catalanisme, no ho es aixís, are sobretot que 's parla ab insistència y sembla fins á cert grau de verossimilitut, d' una probable reforma de las Bases de Manresa, ja que aqueixa segons lo modo y temperament que siga feta, pot alterar lo que no es reformable y que sempre viu en tots temps y en totes edats, y que jamay es estantís, ó sia qu' els pobles gosin de la llibertat de constituirse y viure segons las lleys de sa existencia, principi consagrat per la ciencia particularista, y que ha sigut l' ánima en que se ha enmotllat lo programa de nostras reivindicacions. Per tant en sa essencia, y casi es debades dirho, no son reformables las Bases de Manresa, y

l' esperit que las anima per sí sol ja representa l' aspiració de la llibertat de Catalunya.

En quant á la lletra d' aqueixas Bases y per tant del articulat qu' estableix lo grau de llibertat á que aspirem y relacions del Poder Central y del Nacional ó autonómich, aqueixas no sols son reformables, sino que convé y es precis que 's reformin, sempre seguint la marxa constant de la civilisació y del progrés, y aquesta reforma ó modificació den inspirarse en un sentit mes ampli, jamay restringit.

Lo principi de que havem de partir, es que la nostra causa es un moviment social, no polítich, y per convencens, vegis que justament ha renaudet y ha adquirít vida potentia y forta, per medi de las lletres, fruyt del pensament; y si alguna volta ha decaygut ó ha trontollat aqueix casal grandios nomenat Catalanisme, ha sigut per volerlo fer intervindre en procediments polítichs, fruyt de la mesquinesa y d' una conveniencia arbitraria. Lo Catalanisme, donchs, te la missió social de deslliurar á nostra terra, del jou que l' endogala y de reivindicar sa llibertat, per raons de naturalesa, de historia y de dignitat, y aqueixa llibertat no la debem limitar jamay, ni reduhirnos á aspirarne una de determinada, es tacionantnos en la mateixa y convertintnos en estat fòssil, sino que havem de seguir las evolucions paulatinas de tot moviment social, sense precipitacions de cap mena per arribar al fi desitjat, ya que las feynas fetas massa depressa no tenen durada, doncs no hi ha precedit la premeditació y l' anàlisis indispensable en la extraordinaria naturalesa d' aqueix moviment.

Aqueixa es donchs finalitat, l' Autonomia absoluta de la nostra Patria, lo procediment per arribarhi, la educació política y social del nostre poble, de que ben mancat n' està.

FRANCESCH P. CURET

Tràdició de primavera

No fa gayres dies (el tres de maig, festa de la Santa Creu) passant tranquilament pels carrers de Barcelona 'ns véyam sobtadament entrebancats per una munio de criatures que portant a la ma una safata plena de roses esfullades enpaytaven als pacífichs vianants amohinanos amb aquella tan coneguda cantarella que comensa: á vostè, senyor galan etc., lo qual, ab bons modos, no es mes que pidolar com diu la meteixa cantarella, un dineret pé la Santa Creu.

Es una costum aquesta de la safata plena de flors molt usada pels pobles de Catalunya y en diferentes ocasions, pero sempre plena d' aquella candorosa senzillesa que caracteriza les costums peculiars de nostra terra, com succeheix, per exemple, en la cerimonia del llevant de taula y altres solemnitats; hi ha poblacions en que 'l dia del sant que hi té mes veneració passen els pabordes de son culte durant l' ofici amb una safata plena de flors que les van repartint á tots els presents, á quina galan ofrena corresponen aquets tirant un óbol á la safata.

Mes la costum dels noys de Barcelona del dia de la Santa Creu no regoneix per origen la generalitat del us, sino que si la comencem a estudiar detingudament, ja'ns trovem de primer entuvi ab certs fets que indiquen una antiga tradició barcelonina; en efecte, no fa masses anys, no solament corria la maynada pels carrers demanant, com avuy, un *dineret pe'la Santa Creu*, sino que en cada barri de nostra ciutat s'alsava una capelleta amb una creu materialment tapada de roses.

Pero es molt mes antich encara l'fonament d'aquesta tradició, tant que si anessim a profundisar potsé'l trovaríam en l'època anterior a la dominació romana, y si mes analisem, l'observarem relacionat ab l'institució dels Jochs Florals.

En temps del paganisme, se celebraven en tota la costa llewantina y especialment a Barcelona, al entrar la primavera, unes festes anomenades *Jochs Florals*, perque's dedicaven a la deessa Flora y a sos amors ab lo deu Zefir, ja's compren que aquets amors no eren mes que una alegoria poética de la naturalesa, com igualment succebia en altres concepcions mitològiques, quines solemnitats tenien lloch en un gran circo situat al cap de vall de la *Via Patricia*, en una nit serena, y ab la claror d'infinitat d'atxes enceses que daven un aspecte fantàstich a aquella multitud d'espectadors entre 'ls qui sobresortien les xamoses donzelles que pera assistir a aquell acte anaven coronades de roses. S'hi cantaven himnes y's recitaven poesies quins temes preferents eren: com es de suposar, l'amor y la aparició de la primavera, y'ls poetes que millors composicions presentaven eren coronats per les dames patricies mes distingides. Acabat el certamen, y colocada una corona de roses al cap de l'estatua de la deessa Flora que'l presidia, s'acabava la festa amb una orgia que a copia d'anys degenera en grans abusos, per quin motiu, al apareixer el cristianisme, ayta's festes foren abolides. Mes a fi de conservar la tradició d'aquella solemnitat primaveral, se modificà substituint la festa pagana per una altra que estigués mes conforme ab la nova civilització.

En aquell temps els afères de Barcelona (tot lo que avuy se'n diu *Ensanx* y pobles agregats) era un inmens verger plantat d'abundó de roses, quines roses exhala ven una flayre tan fina y agradosa, que per tot Europa tenien gran anomenada les roses del pla de Barcelona. Així es que en virtut del cambi d'idees religioses se consagraren a la festivitat de la Santa Creu les roses de nostres camps, en lloch de dedicarles a la deessa Flora com abans se feya. El dia tres de maig se guardien tots els temples ab roses mistiques (així's anomenaven les roses blanques,) y'ls noys vestits de blanch simbolisant l'ignoscencia demanaven almoyna portant a la ma un platet ple de roses, en mitj del qual hi havia dreta una creu de pedreria.

Pochs dies abans, el 23 d'Abril, se celebra anyalment la festivitat de sant Jordi, patró de la cavalleria helenollatina, especialment de Catalunya, Aragó y Provensa, en quina imatge hi veuen els sabis distints símbols que tal volta tinguin una meteixa essencia: tant si deslliura a la princesa matant al drach que l'amenasava, com si significa'l sol matant l'hivern y deslliurant del fret a la naturalesa (noti's que la seva festa s'escua a la primavera), o si representa la religió atacant al drach infernal opressor de l'humanitat, com si personifica l'fi primordial de la cavalleria de l'edat mitjana, tot ve a simbolisar lo mateix: una idea d'atac a l'enemich, pera redempció de catius. Y proclamat patró de Catalunya, es clar que aquí se li tributa cada any solemne culte que encara dura avuy dia.

Relacionant y podríam dir lligant abdues festivitats, teníam lloch cada any en la ciutat comptal lo famós *mercat de les roses*, que durava desde'l dia de sant Jordi fins al de la Santa Creu, i qual venien mercaders jucus de tots païssos a fer provisió d'aquestes flors precioses, de les que després n'extreyen l'essencia que era molt cara.

Avuy tot aixó s'ha anat esborrant. El mercat de les roses, que durava deu o dotze dies, se mitjà-partí en dos: el de sant Jordi y el de la Santa Creu. Del segon en procedeix la costum de la maynada a que abans hem aludit. Del primer sols ne resta la tradició de la fira de flors al pati de l'Audiencia y el culte de la capelleta del primer pis, puig en dita diada's permet al públich visitar l'edifici, y allà van molts a veure l'històrich pati dels taronjers admirant de passada's riquissims detalls de l'arquitectura gòtica d'un estil florit que's conserva, y l's tapisos y retaules mitjvals de gran mèrit que s'

hi exhibeixen; mes de quatre visitants no poden contenir un sentiment de tristesa evocant records de passades glories de que es mut testimoni l'antich palau de la Diputació catalana.

Els *Jochs Florals* de l'antiguetat pagana no desaparegueren pas per sempre mes, sino que al arribar al segle XII, aixó es, en els millors temps del floreament de la gaja ciencia provençal, se restabliren a Tolosa ab lo nom de *corts d'amor*, y de Provensa vingueren a Barcelona a l'època del rey Joan I d'Aragó, a qui l'historia anomena *l'aymador de la gentilesa*. Es clar que 'ls nous Jochs Florals no podien esser presidits per una divinitat mitològica; y com que en l'edat mitjana tot ho presidien els sants, se posava l'imatge de sant Jordi patró de Catalunya en el lloch mes visible d'aquell torneig literari en que 'ls trovayres rebien de mans de la reyna de la festa'l premi de ses inspirades composicions, ja significaren quelcom mes que una diversió popular; fou ja una institució que duya per lema aquestes tres paraules misterioses que sintetisen els mes pregons sentiments del ànima: *fé, patria, amor*.

Restaren oblidats una llarga temporada inseguint lo corrent de decadencia de nostre poble; mes al finalisar la renaixensa literaria ab la aparició dejs eminents literats Milá y Fontanals, Aribau, Piferrer y altres se restauraren en la ciutat comptal al any 1858, y desde llavors els Jochs Florals han seguit anyalment la seva tradició a través de les generacions, cada any abomes entusiasme, sempre ab gran esplendor, trovant ja imitadors a tot arreu, que han arribat fins a la llanganx y aristocràtica ciutat de Colonia.

BOXAVENTURA RIERA

JOCHS FLORALS

Ab la animació de costum se celebrà'l primer diumenge, del corrent Maig en la gran sala de Llotja la festa dels Jochs Florals.

Comensà l'acte ab el discurs del president d'enguany En Joseph Franguesa y Gomis, llegits per En Joseph M.ª Roca, en el que's fé una brillant apologia de la llengua catalana.

En Bori y Fontestà, secretari, llegí la memoria y tot seguit s'obriren els plechs que contenian els noms dels autors premiats. Foren aquets els següents: Flor natural; En Francesch Pujols, qui nombrà reina de la festa a la senyora Rosa M. Pratjusa de Villar, essent distinguits ab accessits el propi Pujols, En Joan M.ª Guasch y En R. Surinyach Senties.

Englantina; Mossen Jacinto Verdaguier per sa poesia *El Pàrch* quin lema es *Barcelona Venjada* essent acullit el nom de nostre inmort poeta ab una ovació delirant; foren els accessits pera En Gabriel Alomar y en Jules Delpont; y de la viola d'or y argent ne resultà guanyador En Joseph Carner y dels accessits En Joaquín Ruyra, En Joseph Carner y En M. Folch y Torres.

Els premis extraordinaris foren guanyats per En Victor Catalá y M. Angel Garriga y els accessits per En J. M.ª Folch y Torres, donya Dolors Moncerdá y En Manel Rocamora.

Foren llegidas avans d'acabar algunas poesies dels mestres en gay saber morts durant l'any que som Mossen Jacinto Verdaguier, En Pagès de Puig, En Geroni Rosello y En Thos y Codina.

Clogué la festa l' discurs de gracias del mantenedor En Marti Genis y Aguilar.

La festa d'enguany feu l'efecte d'una nova restauració dels Jochs Florals a Barcelona, per dos motius; per l'interregne d'un any, per haverse hagut de celebrar l'any passat fora de nostra ciutat y per haver sigut la primera celebrada sense la bandera catalana, que si sempre ha fet nosa a las autoritats espanyolas, fins l'any passat no's van atreví a allunyarla de la nostra festa, d'una manera indirecta, al pretendre fer sentir en la celebració dels Jochs Florals el pés d'una imposició.

Més malgrat aixó y ab símbols o sense ells, que 'ls símbols no fan la cosa, la nostra festa s'ha celebrat aquest any. Y ab símbols o sense ells, se celebrará cada any, per que els Jochs Florals de Barcelona, representen alguna cosa mes qu'una sencilla llyta lite-

raria, representen alguna cosa mes que la exhibició oficial d'alguns literats. Els Jochs Florals son la institució qu'ha donat origen al nacionalisme, y els que 'ns sentim engendrats per ella y els que tenim la convicció, de que ella infantà l' nostre moviment de reivindicació, no podem ara, ni podrém permetre may que desapareixi.

En aquixa institució's va redressà l'ànima catalana, que si ab el pes de la forsa va enmudi y ab el silenci de la mort violenta va adormirse, ab una festa de pau y ab els cants de nostres poetes s'ha desvetllat.

Fins el Maig que vé donchs, fins l'any vinent poetes catalans, a celebrar la festa nacional de Catalunya, y ab vostres cants vindrém a rebre coratge els que seguim el romiatge de patria per la terra catalana.

ENGRUNAS

Així com en las eleccions de diputats a Corts tot era cridoria y escandol, las de senadors s'han fet entremitj d'una pau octaviana o sigui pel sistema *silencioso*. Desseguit s'el coneix al *senyorior* las bonas formas que en aquestas eleccions s'han empleat haurian de servir de mirall per tota classe d'eleccions, pero com que nosaltres, a mes de la forma ens ficsem també ab el fondo, els hem de dir que aquest, deixa molt que desitjar.

Ja sabem que lo que copiarém mes avall no es cosa nova; sabem també qu'es l'eterna historia dels regionalistas, pero com que hi ha tanta gent que s'aclukan d'ulls y se tapan las orellas per aixó nosaltres no 'ns cansarem d'anar retrayent las continuas reliscadas dels elements *afins* pera que no passin per alt als que de bona fé estigan ab nosaltres.

Copiem de «La Veu de Catalunya»:

Haventhi també a la Lliga, el Sr. Sandiumenge, accedint a repetidas insistencias, va fer us de la paraula; en nom propi y del seu company de candidatura senyor Marqués de Sta. Isabel va dir el Sr. Sandiumenge que's felicitava de no poder anar ab el candidat de la Lliga contra'l caciquisme, continuant aixís ell ab fermesa la campanya que feya una pila d'anys havia iniciat; feu un elogi del candidat regionalista senyor Torres (1).

Digne el senyor Sandiumenge qu'encara que a n'ell y al seu company els separaran avuy per avuy de la Lliga algunas diferencias, esperava que aquestas podrian desaparèixer, de manera que aixís com are anen de costat, poguem anar un dia perfectament units.

Yo be hi tinc tota la confiança de veurels junts y perfectament units perque ab l'arrencada electoral que portan y els escrúpols que's deixan, els hem de veure pactar ab en Planas y Casals y ab el mateix Lerroux; per alguna cosa estamparen en lletres de motllo que anirían ab qualsevol home que 'ls prometés alguna cosa mal hagués falsificat cent eleccions o hagués fusellat a cent Rivals.

Al cap y a la fi son conseqüents ab els seus erros y sols poden enganyar als que's hi prestan.

Altre matrimoni.

Després de lo que havem copiat de *La Veu de Catalunya* llegeixin are lo que dels regionalistas diu, un periodich de fora Barcelona, que per lo vist encara bada:

Els nostres germans de patria, els autonomistas de la «Lliga Regionalista» s'han mantingut fermes en la puresa de las idees REBUTJANT CONXORXAS MONSTRUOSAS Y NO TOLERANT EMBASTAS EN LA SEVA NOBLE BANDERA; es que no son un partit politich sino els apostols de una idea de demà.

Embolica que fá fort. Que no sou d'aquest mon, vos mestre que heu escrit aquestas ratllas? Perque talment sembla que vingueu dels llims. Sosseguen vos home, sosseguen vos y feu cinch minuts de meditació que, mentrestant tocará l'orga.

Escolteunos are: Que'n diriau dels apostols de una idea de demà que han anat a las eleccions de senadors de braset ab un senyor com en Sandiumenge que figuraba en la candidatura com a silvelfi? D'aixó no'n duben conxorxas a la vostre terra? a qui els que tenim

(1) Com d'antre s'ho debia fer per elogiar a en Torres perque fora d'esser rich, no crech que pingü l'hi conegui altre mèrit.

vergonya política, si que 'n diem conxorxas; qui no 'n diu conxorxas es la colla de *práctichs evolutius* y *diplomàtics* vulgo caragirats, que tenint per nort un panell de campanar, passen per verdaderes eminències polítiques, dignes d'alternar ab els personatges més acreditats de la política espanyola.

Rebutjant conxorxas monstruosas y no tolerant embastats en la seva noble bandera! ¡Pobre bandera! ya planyo an el que tinguéis d'endevidar el color que tenia quant encare era nova. Cusida y recusada per tots costats; cent cops refregada pel fanch embrutidor de la política per passarla altres cent per las ayguas entolladas de totas las fraccions, avuy pobreta, está tant descolorida y apedassada, que mes que una bandera, es llesol fet de retalls que tapa las miserias y ambicions dels que s'hi axoplugan.

Res, minyo, vos han enganyat com a un xinoas.

Acaba el sustancios trosset ab las següents paraulas: *Guitats per el cor, potser algú cregué que las eleccions son una reculada; mireuho ab el bon seny catalá y trobareu que han estat un grós avens.*

Si després de una *beguda* com aquesta, un hom no 's fereix de *rapenta*, ja pot dir que te salut per anyas.

Mireusho ab el bon seny catalá, ó mireusho com vulgueu; mireu com els que volen passar per catalanistas presentant candidatura junt ab els silverins (fracció Sandiumenge); poseuse unas ulleras fumadas com las que portava en Polavieja al tornar de Filipinas, perque tanta claror, hi ha voltas que enlluerna; mireusho y dormiuh set dias y set nits; tingueuh tot, trenta tres dias a sol y a serena perque 's reposi, y si després d'aixó trobeu que *las eleccions han estat un grós avens* vos podreu ben alabar de que teniu un pahidor á prova de bomba y un teige com una rajada.

Com hi ha mon que si tinguéis franquesa ab en Marquina, li encarregaba que 'm fes una oda á las eleccions, perque vaja, se la mereix un sistema que fa tants prodigis.

Dias enrera tinguerem els barcelonins conflicte aprop, ab motiu d'haber l'Ajuntament aumentat l'impost de consums de las verduras.

Com tot hom sap, en lo Municipi de Barcelona hi ha, entre altres, regidors regionalistas que segons tinc entès tenen també el seu tant de culpa ab aixó de l'aument de consums, ja que no tant sols no 'n protestaren, sino que, com tots els altres, formavan part de las comissions y votaren en son dia dit augment rebaixant en cambi l'impost dels xampans y dels articles de perfumeria.

Per tal motiu l'indignació del poble fou gran (y ab molta rahó) resistintse á pagar tant ignominios arbitri y donant moris á ideas com las nostras que fins avuy habian merescut el mes profund respecte de totas las personas honradas.

Diem aixó perque s'hi ficsin els que sostenen que ab aquestas llyutats electorals las ideas hi guanyan y perque s'en convensin dels descredits que 'ns cauran á sobre si continuan ab sas campanyas de confusió de tots els elements autonomistas. Nosaltres per la nostra part procurem posar las cosas en clar tant com ens es possible y no 'n volem gens de part en sas victorias perque ja fa temps que sabem de sobras las intencions d'aquets flamants regeneradors que fent servir d'escambell nostras doctrinas no fan altre cosa que satisfacer sas ambicions.

Pesi á qui pesi y caygui qui caygui, combatrem palesament las concordias ab elements com els regionalistas, que tenen uns regidors que deixan passar sense protesta una corona á en Sagasta enviada per l'Ajuntament en nom del poble de Barcelona; que callaren com uns morts quant l'any passat se suspengué la festa dels Jochs Florals; que presideixen las rifas de homes conegudas ab el nom de quintas y que suara per afavorir els luxos y vicis dels richs privavan del aliment al pobre.

No, no la volem nosaltres aquesta concordia y romandrem sols, avants que contribuir al descredit d'una idea que es massa gran, massa noble y massa justa pera que sia representada per una gent que se la vendria mil vegadas com un dia l'anavan á vendre á en Polavieja perque 'ls oferia dos ministres una minoria de diputats al Congrés y las majorias en las Diputacions provincials y Ajuntaments de Catalunya.

A las campanyas de concordia dels peneditts hi opo-

sarem nosaltres els funestos recórrs dels expolaviejistas, la explicació de las novas conxorxas que intentin y tirarem de dret contra totas las immoralitats que fassin.

No volem cap classe de complicitat ab ells, estém cansats ja de que s'ens vulga fer servir de cobertura.

Qui vulga callar que calli, nosaltres no ho sabriam fer, perque posem els interessos de Catalunya y l'honra del catalanisme per dessobre de las conveniencias dels homes.

La distinció que fan encare mols periodichs de Barcelona, al resenyar las miserias y els actes vergonyosos que 'ls regionalistas estan fent cada dia dintre l'Ajuntament, y ab sas campanyas de política menuda, dels procediments nobles y honrats seguits sempre per la Unió Catalanista, no la farien certament si haguessin imperat sempre las tendencias que avuy imperan de concordia y d'acció comú; per aixó nosaltres trencarem tantas *disciplinas* com se presentin y cantarem ben alt las veritats á fi y efecte de que no s'ens confongui may ab els vividors politichs. Y á qui no l'hi agradi que ho deixi.

Un d'aquets dias passats un periódich insertava un article parlant del fracassat import de consums sobre alguns articles de primera necessitat y en ell, deya qu'era un sarcasme qu' aquest import fos acordat per un Municipi compost d'elements catalanistas y republicans que s'alaban de tenir en sas banderas la abolició de l'odiós impost.

Aixó deya poch mes ó menos aquell article; ho deya ab molta rahó; rahó que yollí reconech ab la condició de que 'l senyor articulista aprengui á parlar ab propietat. Perque; ahont ho ha sentit á dir que al Ajuntament hi han regidors catalanistas?

Regionalistas devia voler dir y deu haverse de dir, sempre que s'parli d'aquesta gent qu'al Catalanisme 'l desacreditarian si permetessim tant sols que s'hi acostessin, tal com son avuy.

Regidors catalanistas no haurian fet moltras cosas que tothom sab y que tothom, per desgracia, sembla qu'olvidi. Com per exemple, presidir un sorteig de quintas y tantas altres que no val la pena d'esmentar perque la pluma no está per recordar porquerias.

A Espanya l'hi podran mancar barcos de guerra y marinos aptes pera ferlos navegar; lo que no li fa cap falta son una recula d'empleats que á las costellas de la Marina de guerra xuclan la poca sang que an el contribuent l'hi queda.

Diu un telegrama de cadiz parlant del arsenal de la Carraca: «Actualment tantsols hi ha credit pera pagar al personal fins al mes de Juny, ab tot y deixarse d'abonar 80,000 pessetas que s' deuen per carbó y oli.

A San Fernando regna gran disgust encare que s'confia que solsament se suspendran los treballs per una temporada, ó sia fins que las Corts votin un credit d'importancia destinat á continuar las obras en curs.»

Ya hu veuen: vuitanta mil pesetes per carbó y oli, y aixó que may poden moures del port per temor á una reliscada.

Avuy per demá que tinguessim la desgracia de tenir bons marinos solsament del gasto de carbó y oli aroinarian á totas las casas de la *península*.

A San Fernando regna gran disgust, diu el telegrama, pero també confían que las Corts votarán un credit d'importancia destinat á continuar las obras en curs.

Saben quinas obras son aquestas? Donchs son unas obras que ja fa massa temps que 'ns las fan fer; son las obras de misericordia de la Doctrina Cristiana que deuen donar menjar als que tenen gana, y comque la gana may l'acaban els d'aquellas terras per aixó las obras tenen tanta durada.

N'hi ha un feix d'aquesta Marina de guerra y dels arsenals, un feix y mitj que tot plegat fan mes de dos feixos. Y que vagin sonant els músichs.

Llegeixin el següent telegrama:

Madrid, martes, 12, 4 madrugada

El señor Abazusa.

Asimismo ha hecho constar que el rey de Inglaterra deseaba venir á Madrid, pero que el Gobierno puso algún reparo para evitar que el pueblo, recordando la guerra con los yanquis, intentase una manifestación de desagrado.

¿Que 'ls hi sembla d'aquesta explicació? Els ha convensut?

Conformes; á mi tampoch.

Yo, pobre de mi, ja 'ls diria 'l meu parer, pero tinch por. Y no 's pensin qu' are no n'hauria de tenir sapiguent que 'ns segueixen tans afins y *dampres* qu' ha triomfat la república.

Bueno deixemnos de democracias y parlem una mica d'alló de la Monarquia, 'm refereixó á la inglesa, perque no 's fa pecat aixís; no estich per bromas.

Donchs sa magestat Britànica qu' es un subjecte qu' encara que porti corona li agrada treballar per la salut del seu poble—creyent que seria també convenient per la seva, y tal volta aconsellat pels metjes materials y morals (feh que fa candidad aixó de materials y morals?) se decideix á donar un passeig internacional.

Suit de Lourdes y s' dirigeix á fer una visita al Rey de Portugal (si no 'm matas te perdono la vida) qu' es un amic y aliat y, segons diuen, una especie de masover que li cuida las hisendas. De Portugal á Italia, de Italia á la terra de la marsellesa, y altre vegada á caseta.

Y total quinze dias, tirant llarch.

Donchs ab una quinsena 'ha fet mes bé al seu poble que farà ab tota sa vida l'Abarzuza.

Y are que vagi pregonant el nostre ministre *des affaires étrangères*, com si diguessim, que 'l Rey d'Inglaterra no 'ns vingué á veure perque 'l Govern que té 'l domicili á la meseta central tenia por de que 'l *Pueblo del 2 de Mayo* 'l rebés ab descortesia recordant la guerra ab els Estats Units.

¡Ah, si un hom gosés, que á tom vindria are parlar de 'l Heroe!

Volen saberla, si ja no si han fixat, el mal que ha deixat per Europa 'l ilustre fill de la graciosa Magestat difunta?

Vostés mateixos. Tot es qüestió de celos y crías esbarriadas. Meditin ab la triplice y ab l'altre aliansa que s'pot anomenar la dúplice, y llegeixin els diaris un quant temps.

Y perque va passar de llarch al veure d'un tros lluny á Espanya el barco que conduhia al ex-príncep de Gales, qu' ha demostrat tenir ara tan salero pera regir milions de subdits com avants pera derrotar milions de lliuras esterlinas? El temps es or, y á Espanya no hi te feina encare.

Y 'ls nostres estadistas que donguin la culpa al poble espanyol y als Estats Units.

¡Pobres Estats Units si no arribem á perdre!

Tinguem fe ab 'l Heroe.

Va pels republicans.

Molt senyors meus: se 'ls fa saber que la República que continuament estant fent servir de model pera la República que somian, es més tiránica, mes odiosa, mes ximple y mes carca que la Monarquia qu' ho es mes.

Una cosa només caldria esmentar pera demostrarho, y aquesta es el paper de llepa-coronas—*si vale la palabra*—á que d'un cuan temps ensá, s'ha dedicat la senyora democrática República francesa.

May pel cervell de cap demócrata ab un xich de serietat y consecuencia, hi hauria passat ni de lluny la tentació de fer lo que 'ls directors del vehi Estat francés ha estat fent á ciencia y paciencia dels demócratas subdits que 'l acleman. Ni may li pasaria pel cap el pendres en serio un Estat que gallardeja de lliberal fa la gara-gara al autócrata de Russia, y la fa al panxa-contenta Eduard, y no ha fet l'aleta á cap mes monarca perque cap mes n'ha passat pel seu territori.

Miréusela la centralista Fransa, quin fastich que fa abarrassada ab el Czar y revent junt ab ell las ovacions misticas del esclau poble rus. Miréusela obrint els braços al fill de la Graciosa Magestat y rendintli tribut d'homenatge embaumentlo del mateix incens que guardantlo pera totas las solemnitats l'enviaren ahir á Russia, avuy á Inglaterra y demá allá hont sigui, si molt convé, cap á Alemania, pera vitorejar al presumit Kaiser.

Miréusela ben bé la República francesa y si enfront de sas miserias vos queda alé pera enrahonar, diguen apartant els ulls ¡Quin fastich!

AVANT

Avuy qu' alguns companys de causa, ilusionats en victòries problemàtiques, volen donar al nostre moviment un caràcter que jamay ha tingut, es precis, qu' els veritables nacionalistes, els que de tot cor aymem a Catalunya, 'ls qu' hem vetllat sempre pel bon nom del catalanisme no consentim que may ningú, fassi servir d' escambell a nostra bandera, pera satisfer ambicions personals; que may es vegi miserablement arrossegada en el llot de la política, única manera de qu' el fanch de la corrupció, 'l baf pestilent que 's desprén del famé de la deshonra arrivessin a tacar la seva puresa.

No hem de permetre per mes temps qu' el poble dongui el nom de catalanista a certs elements qu' ab las sevas concupiscencias y desacerts han lograt qu' ab odi verdaderament sectari, fos arrancada y esqueixada la bandera sagrada de las quatre barres, més no perque fos la catalana sino per haverhi escrit el nom de cinch aspirants a diputats; entre 'ls que hi havia 'l de un rusinyol que no refila y la gloriu mes llegendaria de la nostra terra, com modestament anomena «La Veu de Catalunya» a un de tants homes poch sincers que per desgracia hi ha hagut dins del catalanisme.

Avuy més que may, tant en meetings com en periódichs, tant oralment com per escrit hem de defensar ab tota la seva integritat el programa catalanista; sent radicals en els procediments, si volem evitar no segueixi el nacionalisme viarany, en els qu' a la curta ó a la llarga 's prostituiria, deixant dins de breu temps, en mitj del camí la seva virginitat.

Hem de impedir es fassi a espatllas del catalanisme cap conxorxa ab ningú y molt menys en certa gent qu' encar qu' es titulan catalanistas y dibuen ser *afins*; la seva *afinitat* consisteix en haver pertenescut a la «Unió Catalanista»; pro quant adquiriren la convicció qu' el catalanisme no portava 'ls seus adeptes pel camí de la gloria ficticia que s' adquireix ab un acta de senador, diputat, regidor ó de pallaso, guanyada casi bé sempre ab la deshonra (políticament enrahonant), renegaren del catalanisme, presentant allavors al *general cristiano* las Bases de Manresa y el *dominadó de Filipinas* borra los punts mes essencials del nostre programa prometentlos en cambi per la seva traició ciertas compensacions de caràcter particular.

Dits senyors, prenent per exemple a Judas que no tingué cap inconvenient per trenta monedas de plata de vendres al seu mestre, volgueren fer lo mateix ab el catalanisme, pro al adquirir la convicció qu' impedirian la immensa majoria de catalanistas per no estar corcats com ells y avans no fossin expulsats de la «Unió Catalanista» s' donaren de baixa de dita entitat; passant a ser las mullers postisas del escarbat bum-bum, com tampoch no fa molt temps, buscaban las pesigollas a cert fabricant de vidres, conegut vulgarment ab el nom de «Unió Nacional».

Aquet fou l' origen dels regionalistas y sols aixís es compren que la seva vida pública deixi tant que desitjar; sigui propia dels decedents d' aquells mercaders que Jesús va treure del temple per haver convertit la casa de Deu en un mercat..... ells ja fa temps merca-deixan ab l' honra del catalanisme, ab l' ànima de Catalunya.

Nostra misió ha d' esser la de combatre 'l centralisme, ja d' educar al poble, la de no permetre pactes ab cap partit polítich y molt menys en seguir procediments que podrien deshonrar 'l nostre moviment, única manera de que fassi gran arrelada en la terra d' en Claris y en Rafel de Casanovas, el verdader catalanisme, 'l que no satisfi ambicions personals, el que porta a sos adeptes pel camí del Calvari, a la montanya del Gólgota; puix ja se sap que las llàgrimas y la sang es la rahó mes apropiada pera que creixi ufanós y dongui bon fruit l' arbre sagrat de las reivindicacions de nostra estimada Catalunya.

RAFAEL CAPDEVILA

En la «Associació Popular Catalanista»

El mateix dia de la festa dels Jochs Florals, a la nit, celebrá aquesta entitat una vetllada en commemoració de la XLV.^a anyada de la restauració de dita festa.

Oberta la sessió foren llegidas per alguns socis, diferents poesias dels nostres poetes Maragall, Matheu y Pagés de Puig.

Acte següent feren ús de la paraula En Francesch Curet de la Agrupació «Bach de Roda», En Rafel Capdevila, En Rafel Folch y En Joseph Mallofré. Tots parlaren de la institució dels Jochs Florals, remarcant la importancia d' aquesta festa y demostrant com ella fou l'origen de l'actual moviment nacionalista de Catalunya.

Resumí lo dit per nostres companys, el president de la Associació, En Jaume Bozzo, qui com tots ells, fou molt aplaudit.

En la Associació Catalanista «Catalunya y Avant»

En aquesta entitat el prop-passat dissapte dia 9 se celebrá la sessió inaugural, que tingué un caràcter purament polítich.

El president En Joseph Barbay llegí un ben escrit discurs en que d' una manera clara y terminant exposá la significació y tendencias de la entitat que presideix, fent remarcar qu' aquesta estarà animada d' idees radicals y que may contribuirá a rebaixa el bon nom del Catalanisme ab procediments que 'l desacreditin.

El Secretari llegí la memoria dels treballs portats a cap durant l' any anterior y a continuació feren ús de la paraula, 'ls senyors Ferrerons de l'entitat «L'Eura», Capdevila del «Trangul», Folch y Capdevila de «La DEVANTERA», Mallofré de la «Associació Popular Catalanista», y Grau de la Agrupació de propaganda.

Clogué la festa 'l senyor Pi de la Junta Directiva de «Catalunya y Avant».

Tots en sos respectius parlaments feren vots per la puresa del Catalanisme, demostrant la diferencia d' aquest ab el Regionalisme y protestant de sa intervenció en tots los actes d' aquest últim, ja que ni en sas victorias ni en sas derrotas hi vol ni hi pot tenir part la entitat «Catalunya y Avant» com a una de las entitats que mes honran al nacionalisme ab sas campanyas.

NOVAS

La «Associació Protectora de la Ensenyansa Catalana» qu' ha rebut un donatiu de 500 pessetas, ha acordat invertirlas en un Concurs públich, entre 'ls noys d' abdós sexes de nostra terra que no passin de quinze anys, oferintse sis premis en dugas seccions, consistents els de la primera en 50 pessetas cada un y en 75 els de la segona, y repartintse altres tants accésits de 25 pessetas.

Els exercicis qu' haurán de practicar els noys son de dictat en idioma catalá, geografia é historia.

Pera donar mes ventatjas als concurrents, no hi podrán pendre part els alumnes del Colegi de Sant Jordi ni las alumnas del de la Mare de Deu de Montserrat.

Els noys qu' haigín de pendre part en aquest concurs, deuen inscriur en la Secretaria de la Associació, per tot el dia 10 de Juny.

Componen el jurat els senyors Joseph Franquesa y Gomis, president; E. Moliné y Brasés; F. Flos y Cal-

cat; A. Bori y Fontestà, y Lluís Poch y Molas, secretari.

Pera 'l primer diumenge del próxim mes de Juny está anunciada la aparició del primer número de la *Ilustració Catalana*. Desitgem a la nova publicació un felís éxit, y aixís esperem que será tenint en compte que vé a omplir un gran buyt que 's deixava sentir en lo camp de l' art y de la literatura catalana.

Diumenja passat a Premiá de Mar s' inaugurá una Associació Catalanista, celebrantse ab dit motiu un meeting de propaganda que 's vegé molt concorregut. Hi prengueren part els Srs. Monjo, Casals, Costa, Vergés, Barceló, Baró y Monegal, resumint el president de la Unió Catalanista Sr. Roca. Tots foren molt aplaudits.

En la nova entitat «Aplech Catalanista», ha quedat constituït el Concell Directiu de la manera següent: President, Joseph Serrat; Vispresident, E. Vidal y Ribá; Tresorer, Lluís Bracons; Bibliotecari, Joan Redondo; Secretari, Manel Vinagre; Vis-secretari, Albert Coll; Vocals, Juliá Soley, Victor Brossa y Sangermán y Lluís Coll.

En el número anterior, página 1, columna 1, línia 4 del paragraf 2.º, hi ha la paraula «obtinguerem» que ha de dir «obtingueren». Aquesta y alguna altra errada d' impremta ja haurán esmenat el bon sentit de nostres lectors.

PETITA CORRESPONDENCIA

R. A. Navaroles. Rebut 2 pessetas.—J. H. Gironella. Rebut 2 ptas.—J. T. St. Feliu de Torelló. Rebut 5 ptas.—J. M. Barcelona. Rebut 2 ptas.—F. G. y F. Barcelona. Rebut 2 pessetas.—J. A. Palol d' Onyar. Rebut 1'75 en 12 sagells.—A. S. Capellades. Rebut 1'50 ptas: Quedan anotats protectors.

E. R. Barcelona.—B. P. Ripoll. Quedan anotats propagadors.

T. S. Navaroles.—F. S. Barcelona. Quedan anotats protectors.

A. A. Cheria. Rebut 2'70 ptas. en sagells, es de conformitat queda anotat protector.

A. M. G. Tarragona. Rebut 2 ptas. Queda complascat.

R. P. A. Albesa. L'hi envio alguns exemplars del número que reclama; tindrè el gust d' escriurel particularment.

J. Bta. E. St. Quirze de Besora. Rebuda llista.

E. C. La Pera Pedrinyà. Queda anotat lo cambi.

M. A. St. Vicents de Castellet L'hi adjunto el número que m' reclama.

L'administrador

AVIS

Se prega a tots los protectors de fora qu' estiguin en descobert amb aquesta administració procurin posarse al corrent lo avans possible puig de lo contrari 's deixarà d' envalselar 'l quinzinari.

LA DEVANTERA circulará, igual que anteriorment *La Nació Catalana*, per medi de propagadors, que son els qui prenen un nombre determinat d' exemplars, pagantlos als següents preus:

Una acció	de 100 exemplars,	Pras.	3'50	Per cada número, compresos gastos de correu per Catalunya
Mitja acció	de 50	>	1'80	
Un quart d' acció	de 25	>	1	
Un vuyt d' acció	de 12	>	0'50	
Un dotzau d' acció	de 8	>	0'35	

Barcelona: els mateixos preus, repartintse a domicili.—Aforas de Barcelona 5 céntims de més per cada envió d' un ó més exemplars.—Extranger: preus dobles.—S' envia un sol exemplar al qui fassi un donatiu anyal de qualsevol import.—Pagaments a la bestreta: S' admeten sagells de correu y documents de fácil cobrança.—Es lliure la reproducció dels treballs.—No 's tornan els originals.